

Pärnu Maavalitsusele

Raport Tartu Ülikooli Pärnu kolledži välisüliõpilaste tagasisidest Pärnu maakonna kui turismisihtkoha atraktiivsusele

Käesolevas raportis on kasutatud 2012 aastal läbi viidud suveülikooli osalejate ning samal aastal sügisel sisseastunud magistrikava välisüliõpilaste tagasisidet, mis põhines nende esimestel muljetel Pärnu maakonnast. Kokku osales tagasisides suveülikooli 7 osalejat (Leedu, Usbekistan, Slovakkia, Hiina, Saksamaa) ning 18 magistranti (USA, Costa Rica, Süüria, Hiina Rahvavabariik, India, Usbekistan, Valgevene, Ukraina, Prantsusmaa, Keenia, Nigeeria, Kamerun).

Üldiselt hindasid kõik tagasisides osalejad Pärnu linna ja maakonda meeldivaks elukeskkonnaks, kus eriti olulisel kohal on rahu ja vaikus, looduslähedus ning turvaline eluolu. Neile väga meeldisid linna rohelised pargid, puhas liivarand ning merevesi. Kuna sooja ja kuiva ilma on Pärnus suhteliselt vähe ning seegi, mis on, koondub väga lühikesse ajaperioodi, siis oleksid kõik osalejad oodanud Pärnu linnalt ka rohkem panustamist ülejäänud aastaegadele. Hetkel jääb mulje, et tutvustades end vaid suvepealinnana, jääb Pärnu aktiivseks ajaks vaid kolm kuni neli nädalat aastast. Seepärast pakuvad välisüliõpilased välja mõtte muuta Pärnu juhtkiri praegusest „Pärnu kui suvepealinn“ – pigem „Roheline Pärnumaa“, mis peegeldaks paremini maakonna potentsiaali / näit. *Green County of the Baltics* /.

Positiivseks üllatuseks peeti erinevaid huvitavaid paiku, mis leidub linna lähiümbruses maakonnas (olgu siin ära toodud Kihnu saar, Jõulumäe, Tolkuse raba, Kabli rand ja Romantiline Rannatee, samuti Valgerand ning Tõstamaa). Kuidagi ei seostata neid paiku Pärnuga – tundub, et linn ja maakond eksisteerivad teineteisest eraldi ja see ei edasta välisküllastajale piirkonnast tervikpilti.

Kuna kõik välisüliõpilased on kas otseselt või kaudselt seotud turismiõppega ning on huvitatud heaolutemaatikast, siis pöörati suurt tähelepanu Pärnu maakonnas eksisteerivatele vabaaja veetmise võimalustele. Tore üllatus oli neile Jõulumäe tervisespordikeskus, mille varustust ja sisustust hinnati väga kõrgelt. Ei saa väita, et võimalusi ei ole, kuid infot nende kohta leida ei ole kerge. Tihti puudub inglisekeelne veebileht, väiksemate turismiatraktsioonide pakujatel ei ole seda eesti keeleski. Kasuks tuleks inglisekeelne koondatud info, mis tutvustaks Pärnumaad tervikuna ning annaks pildi, kuidas orienteeruda kogu maakonnas. Ka jääb puudulikuks teenuse pakujate võõrkeele oskus.

Info selle kohta, mida Pärnumaal näha ja kuulda, on küll koondatud Pärnu Turismiinfokeskusesse, kuid selle asukohta on keeruline avastada – suunavate siltide olemasolu linnas ja maakonnas on kohati olematu või siis puudulik. Ühiselt leiti, et neid on paigutanud inimesed, kes ise kohalikke olusid piisavalt hästi tunnevad ning kes seetõttu ei suuda näha maakonda esimest korda küllastavate väliskülaliste silme läbi. Siin oli üliõpilaste soovituselt rohkem toetuda välisküllastajate tagasisidele või isegi paluda väliskspertide abi maakonna erinevate objektide ja marsruutide silditamisel.

Inglisekeelne lehekülg võiks olla ka Pärnu Postimehel, kus kajastatakse kogu maakonna uudiseid ja tegemisi jooksvalt, samuti arvamusi Pärnumaa arendajatelt, ettevõtjatelt, koolitajatelt.

Linna ja maakonna transport on samuti keeruline väljakutse välisküllastajale – info busside kohta on bussipeatustes, kuid millisesse peatusesse minna – seda väliskülaline ei tea. Ka ei ole bussijuhid meeleldi valmis inglise keeles infot jagama. Kust osta bussipileteid ja/või transpordikaarti – sellist selgitavat infot on raske leida, ei pruugi ju külalisel alati Internetiühendust olla. Linnalähedane

transport võib küll olla selge ja arusaadav kohalikele, kuid kas ka välismaalastele? Kas kõik turismiobjektid ning spordiharrastuspaigad on kättesaadavad ka neile, kel puudub oma auto? Nii näiteks pidid paar suveülikoolis osalejat loobuma Soomaa külastusest vabal päeval, kuna bussiühendust sel päeval lihtsalt ei olnud.

Pärnumaale jõudmiseks ei ole palju võimalusi – bussiühendused Tallinnaga ongi põhiline, kuid mitte ainuke viis siia jõudmiseks. Uued plaanid raudtee välja ehitamiseks võiksid tunduvalt suurendada Pärnumaa tuntust ja kättesaadavust, samuti hädasti uuenduskuuri vajav lennujaam. Samas peaksid arendustööd olema läbiviidud piisava delikaatsusega, et mitte kahjustada loodust. Kui unikaalne looduskeskkond kaob, siis mis jääb Pärnumaale? Kas olla vaid transiidikoridor? Ülivõrdes kiidetud rabad ja männimets on väärtus, mida hindab nii Pärnumaa kohalik kui väliskülaline.

Madalhooajal näib linn „väljasurnuna“. Noortele on tegevusi vähe – kohalikud on koondunud väikestesse gruppidesse, kuhu võõral pole asja. Ööklubisid on vähe, kuid hinnad on põhjendamatult kõrged – üliõpilased ei saa endale tihti sissepääsu piletitki lubada. Eraldi toodi välja toitlustust pakkuvad ettevõtted ning nende piiratud arv madalhooajal. Isegi kui väliskülalisi sooviks Pärnusse tulla, ei ole linn ega maakond valmis neid teenindama. Odavamaid kohvikuid või teisi söögikohti tudengi rahakoti jaoks on Pärnus samuti vähe.

Tuldi välja ideega luua Pärnusse tegevuskeskus e. *Event Center*, mis korraldaks erinevaid üritusi aastaringselt. Samuti tuntakse puudust kaasaegsest kinokeskusest, loengusaalidest, näitustest ning rahvusvahelistest kontsertidest (kui ka midagi toimub, ei ole see info kättesaadav inglise keeles).

Tuginedes eelnevale on välisüliõpilastele jäänud mulje, et Pärnumaa ootab siia rohkem vanemat külalist, kes peatub pigem spaas ega olegi huvitatud linnas või maakonnas ringi liikumisest. Nii jääb ka turismist saadav kasutegur linnale ja maakonnale rohkem kui tagasihoidlikuks. Spaad töötavad omas rütmis ja kohati koostöös erinevate asutustega, kuid tervikpildi loomiseks võiks ettevõtetevaheline koostöö olla palju aktiivsem ning mitmekesisem. Samuti võiks jõulisemalt reklaamida Pärnumaa võimalusi talveperioodil. Lisaks spaamõnudele on suusatamine väliskülalisele eksootika, nii nagu ka uisutamine ja kelgutamine. Mererand, mis talvel külm ja üksildane, võiks meelitada maailmarändurit pildistama, mediteerima ning nautima vaikust, puhast õhku ning külma jäisuse võlu.

Välisüliõpilastele teeb muret teeninduse vahelduv tase, mis kohati on pigem tõrjuv kui kutsuv. Et meelitada individuaalkülalist, kes panustab kvaliteedile, peab Pärnumaa oluliselt tõstma üldist teeninduse kvaliteeti, mis oleks korrelatsioonis hinnataseme ning pakutavate teenuste ja toodetega. Hind on alati olnud ning jääb ka tulevikus tundlikuks teemaks, mistõttu peab see olema läbipaistev ning põhjendatud. Kvaliteetne ja terviklik teenindus võiks olla siht Pärnumaa jätkusuutlikuks arenguks, mis tagaks külaliste voo ka tulevikus. Pärnumaa oma positiivses väiksuses, meeldivas nostalgias ning rahulikus elurütmis ei ole sihtkoht massiturismile. Panustades kvaliteedile ja rohelisele mõtlemisele on Pärnumaal potentsiaal kujuneda heaolukeskkonnaks, mis väärtustaks inimest kui tervikut.

Tagasisides toonitati ka kohalike ning külaliste harmoonilist kooslust, mis kohati ei toimi parimal viisil. Kohalik omavalitsus peaks leidma võimalused kohalike aktiivseks kaasamiseks maakonna tegemistesse, näidates nii, et nendega arvestatakse igal sammul. Samuti tuleb toetada ja soodustada ettevõtlust, mis tagaks rohkem töökohti ning lõpetaks väljarände.

Tudengid tõstasid võimaluse senisest rohkem keskenduda turunduses personaalse eluviisi propageerimisele (*individual lifestyle development*), mida toetaks üldine aeglase elu kontseptsioon *slow movement*. Pärnu kui roheline maakond võiks teemat käsitleda jõulisemalt ning terviklikult – liites siia nii spaapuhkuse, suvised rannamõnud, aastaringsed sportimisvõimalused, tervisespordi üritused ning regulaarsed kultuurisündmused – midagi nii kehale kui vaimule.

Kokkuvõtvalt võib tõdeda, et tagasiside jagunes kaheks põhiliseks arvamuste grupiks, kus ühed soovisid rohkem elu, aktiivset liikumist, suuri rahvusvahelisi hotelle ning sagivat rannajoont, võttes aluseks tüüpilise rannakuurorti Lääne Euroopast, teised seevastu hindasid kõrgelt seni puutumata loodust, linnulaulu ning vaikust linna parkides, tähtede sära hämaratel õhtutel, kaubanduskeskuste koondumist pigem linnaservale, vanade majade konserveerimist ning ajaloolise linnapildi säilitamist.

Need teineteisele vasturääkivad seisukohad ei peaks siiski linna- ja maakonna arendajates soodustama mugavat ja õigustatud paigaltammumist, sest kõik tagasisides osalejad olid ühisel arvamusel, et Pärnumaa senine reklaam on olnud rohkem kui tagasihoidlik, keskendudes vaid suvesoojusele, mida niigi napib.

Rahulolu peaks saabuma ennekõike läbi rahulolevate ja rõõmsate kohalike inimeste, kes vaimustunult ja uhkusega tutvustavad oma kodukohta ja kositavad lahkelt väliskülalisi - vahetu rõõm kandub üle külalistesegi.

Üleskutse

Paljudele noortele on kaheaastane elumuutus väga drastiline ning ega kohanemine eesti eluga ei olegi nii lihtne kui kõrvalt paistab. Püüdes toetada ning abistada välisüliõpilasi nende kohanemisprotsessis, puutub Pärnu kolledž kokku olmeprobleemide ja lihtsate vajakajäämistega, mis linnas ja maakonnas seni puudu – kuigi reklaamime end kuurortlinnana ning võõrustame külalisi aastaringsest, ei ole siiski kõik hästi korraldatud ja arusaadav kaugelt saabunud inimestele teistest kultuuridest.

Pärnu kolledž on valmis panustama maakonna arendustegevusse, edastades regulaarset tagasisidet meie välisüliõpilastelt, kes on valmis osalema ka küsitlustes ning eksperimentides, et kaasa aidata maakonna kui turismisihtkoha atraktiivsuse tõstmisele ning üldisele arengule. Kolledžil on hea meel välja tuua koostöö Pärnu Haiglaga, kus inglisekeelse kodulehe väljatöötamisel kasutati kolledži välisüliõpilaste arvamusi ja soovitusi.

Uued märksõnad Pärnumaale: roheline maakond, aktiivne puhkus, heaolukeskus, *slow movement*, tegevuskeskus.

Koostas: Kai Tomasberg

01.11.2012